

25. května 1924
Členům!
XIV

Něco o náladě, jaká by měla být na schůzkách poboček

Způsob, jak se dívat na člověka, jak jsme o něm tady minule hovořili, vede k věcnému uznání, že se v lidské fyzické a éterné bytosti projevuje působnost duchově-duševní. Jestliže jsme pochopili, že to, co na člověku vnímáme smysly, je *obraz*, tedy si také snadno uvědomíme, že v tomto obraze působí ještě něco jiného než látky, které jsou v něm obsaženy. Ale k něčemu, jehož obraznou podstatu uznáváme, budeme také přistupovat v docela jiném duševním rozpoložení než k něčemu, u čeho přihlížíme pouze k jeho vlastní hmotné konzistenci.

A v tomto jiném duševním rozpoložení spočívá něco, co má burcující moc. Pokud cítíme opravdu živě, jak se při takovém vnitřním rozpoložení začínáme stavět jinak k lidem, jak to utváří naši náladu, tedy pocítíme, že se v nás probouzejí duševní síly, které v nás v obyčejném životě pouze dřímají. A záleží velmi na tom, aby člověk, který do sebe přijímá anthroposofii, pocítil už při tomto přijímání, že v lidské duši dřímají ještě jiné poznávací schopnosti než ty, které sám uznával, než přistoupil k anthroposofii.

Jestliže víme, že máme před sebou obraz, zaměříme své poznávání na to, co nám není dáno smyslovým vnímáním. Něco, co není smyslové, nás pak zaujme právě tak, jako nás při běžném vnímání zaujme to, co nám prostředkují smysly.

Podaří-li se aktivním členům Anthroposofické společnosti probudit na schůzkách poboček pozornost pro tyto věci, přibude tím k anthroposofickému učení ještě anthroposofické citové rozpoložení, anthroposofická *nálada*.

A teprve tato nálada, vyvolaná *věcnými souvislostmi*, vnukne schůzkám poboček toho ducha, který by v nich měl ožít. Účastníci pak pocítí, že anthroposofie neobsahuje pouze teoretická sdělení o duchovnu, nýbrž že je něčím nabitým silou, něčím bytostným, co vede od prožívání smyslového k *prožívání* ducha.

Jakýmkoli věcným způsobem by aktivní členové měli zvažovat, jak by se v anthroposofické práci dalo dosáhnout tohoto prožívání ducha.

Jenom tak je totiž možné překonat u těch, kdo přijímají anthroposofii, aniž mohou sami bádát v duchové oblasti, pocit, že si nechávají jenom teoreticky sdělovat něco, co jiní, kteří, to přivedli až ke schopnosti bádání, prožívají. *Správný způsob* sdělování toho, co je možné prožít v duchu, nechává spoluprožívat to, co je sdělováno.

Pokud na schůzkách poboček vládne tento duch, který umožňuje spoluprožívání, tedy zapudí jakýkoli poměr k anthroposofii založený na neoprávněném pocitu autority.

Protivníci proti anthroposofii stále namítají, že anthroposofové se k tomu, co jim je sdělováno, přiznávají jenom na základě pocitu autority. Jestliže se ve Společnosti bude anthroposofie pěstovat ve správném duchu, ztratí tato námitka jakýkoli smysl. Neboť účastníci našich schůzek pak vůbec nebudou mít pocit, že by mohli říci, že to nebo ono uznávají proto, že to řekl ten nebo onen; *učí se totiž být si vědomi*, že souhlas v jejich vlastním nitru není vynucený, nýbrž že se dostavuje při samozřejmém prožívání.

Vždyť když se setkáváme s nějakým dobrotivě smýšlejícím člověkem, také neprožíváme jeho vnitřní dobrotivost proto, že nějaká autorita nás navádí, abychom prožívali tuto dobrotivost jako něco blahodárného, nýbrž protože naše duše bezprostředně cítí, že se jí ta dobrotivost blahodárně dotýká. Tak si můžeme uvědomit pravdivost anthroposofie na základě způsobu, jak je sdělována, což znamená i z její vlastní podstaty.

Aby anthroposofie měla *možnost* takto působit, pro to by vedoucí poboček měli zajistit všechno potřebné. Esoterní ráz anthroposofických schůzek by neměl být podmíněn vyvoláním pocitu, že se tady pojednává o něčem, co je tajuplné. Esoterika spočívá v tom, že se sdělované pravdy charakterizovaným způsobem zniterňují. V tomto zniterňování bychom měli spatřovat něco z onoho impulzu, jež chtěl do Anthroposofické společnosti vnést Vánoční sjezd. V tom, že budeme ustavičně udržovat bdělé vědomí o tomto záměru a o této vůli Vánočního sjezdu, bude moci spočívat požehnání, které tento sjezd už měl a kterým bude moci nadále zahrnovat anthroposofické hnutí.